

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Kaupungin ruokapalveluiden hankinnoissa suosittava kotimaista lähiruokaa

122/00.01.01/2021

Kaupunginvaltuusto 24.05.2021 § 43

Valtuutettu Mia Sundström ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen:

Suomessa on maailman paras elintarvikeeturvallisuus. Näin on todettu 2021 tehdyssä 113 maata käsittävässä kansainvälisessä Global Food Security Index mukaisessa vertailussa. Indeksissä tarkkaillaan mm. ruoan kohtuullista hintaa, saatavuutta, laatua ja turvallisuutta sekä maiden luonnonvaroja ja niiden sietokykyä esimerkiksi ilmastonmuutoksen varalta.

Kestävä Karkkila –ohjelmassa panostetaan siihen, että ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin päästään tinkimättä asukkaiden hyvinvoinnista ja viihtyvyydestä ja Karkkilan kilpailukykyä ja vetovoimatekijöitä vahvistetaan. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kaupungin on näytettävä omalla toiminnallaan esimerkkiä. Puhtaan, ympäristöystävällisen ja turvallisen lähiruuan käyttäminen omassa ruokapalvelussa on yksi oleellinen osa tavoitteisiin pääsemisessä. Näillä ratkaisuilla otamme askeleen kohti ympäristöystävällisempää kuntaa ja tuemme maaseudun elinvoimaisuutta ja kasvatamme maaseudun ja kaupungin välistä vuorovaikutusta.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että kaupungin ruokapalvelun hankinnoissa otetaan käyttöön laajemmat hankintakriteerit, joissa painotetaan seikkoja, joilla voidaan tukea kotimaisen lähiruuan hankintaa. Kotimainen lähiruoka on puhdasta ja se tukee paikallista toimintaa. Lisäksi satokausihankintoja suosissa kustannustaso on täysin kilpailukykyistä. Hankintalainsäädännön vastaista ei ole esimerkiksi toimitusketjun lyhyyteen liittyvien kriteerien huomioiminen silloin, kun toimitusketjulla on vaikutusta elintarvikehankintojen laatuun ja ympäristövaikutuksiin.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteluun.

Kaupunginhallitus 28.06.2021 § 224

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää lähettää asian tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano: tekninen lautakunta

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Tarja Horttanainen,
Mittaus- ja kiinteistöpäällikkö Jani Hallenberg

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupungin ruokapalveluiden hankinnoissa otetaan käyttöön laajemmat hankintakriteerit, joissa painotetaan seikkoja, joilla voidaan tukea kotimaisen lähiruoan hankintaa.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen kaupunkikehitystoimiala toteaa, että lähiruokaohjelman toimenpiteet kattavat lisäksi elintarvikealan erikoistuotteet, joiden merkittävimmät markkinat ovat lähialueella, mutta joita myydään eri kanavissa muuallakin Suomessa. Näitä tuotteita on lähinnä pienempien yritysten valikoimassa. Lähiruokaohjelmassa korostetaan myös lyhyitä jakeluketjuja. Lähiruoka ja ruoan paikallisuus liittyvät erityisesti lyhyisiin jakeluketjuihin, joita määrittää taloudellisten toimijoiden määrän väheneminen ketjussa, toimijoiden yhteistyö, paikallinen talouskasvu sekä tuottajien ja kuluttajien maantieteelliset ja sosiaaliset yhteydet.

Karkkilan kaupungin ja Hansel Oy:n elintarvikkeiden osalta sopimus on voimassa 31.12.2027 sisältäen kaikki Kesproilta hankittavat elintarvikkeet ja non-food -tuotteet. Lähiruoan tarjonta aloitteessa esitetyssä muodossa ja määrin ei ole mahdollista saada. Tällä hetkellä kaupunki tilaa elintarvikkeet Aromi-ruokatuotanto -ohjelman kautta tukusta. Tämä ohjelma toimii vain tukusta tilattaessa. Maito- ja hedelmätuet kaupunki anoo ruokaviraston kautta ja tukusta saadaan koontilistat tuotteista. Tämän on todettu toimivan tukusta tilattaessa. Kaikki elintarvikkeet tulevat yhdellä kuormalla tukusta, jolloin tarvitaan vähemmän kuljetuksia ja säästyy kuljetuskustannuksia.

Hankintalain vastaista ei ole hankkia joitain tuotteita huomioimalla se sopimuksissa, mutta paikallisilla toimijoilla ei ole tarjota tuotteita siinä määrin tai käsiteltyä, että ruokapalvelut voisi niitä hankkia. Käytössämme on Kespron raportti-palvelu, jossa näemme ostojemme kotimaisuusasteen ja hiilijalanjäljen. Hankintatukkimme Kespron raporttien mukaan vuonna 2023 hankinnoistamme on kotimaista 69%. Vuonna 2023 tammikuusta elokuulle hankintojemme hiilijalanjälki on 372866 Co2 -ekv/kg. Hankinnoissamme pyrimme hankkimaan mahdollisimman paljon kotimaisia tuotteita.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa: Vastaus valtuustoaloitteeseen on kerrottu asiaselostuksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Merkittiin, että valmistelija Jani Hallenberg poistui tämän pykälän käsittelyn jälkeen kokouksesta klo 17.37.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää
1) hyväksyä asiaselostuksessa kerrotun vastauksen valtuustoaloitteeseen,
ja
2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Lisäksi kaupunginhallitus päättää tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.